Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	10Co/80/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1322200797
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2026:1322200797.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Maroša Maškoviča a Mgr. Jany Janics Bajánkovej, v právnej veci žalobcu: J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. E. XX, zast. JUDr. Iveta Lenčéšová, advokátka, so sídlom Farská 50, Nitra, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 08. februára 2024, č. k. B3-11C/9/2022-145, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v ktorej žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 2.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), p o t v r d z u j e .
V napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.097,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.097,47 eur od 22.12.2021 do zaplatenia (I. výrok), ako aj vo zvyšnej zamietajúcej časti, prevyšujúcej sumu 190,85 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne z tejto sumy (III. výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (V. výrok), rozsudok z r u š u j e a vec v tomto rozsahu vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi z titulu náhrady trov obhajoby sumu 1.097,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.097,47 eur od 22.12.2021 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok), ďalej žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 2.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (III. výrok), konanie o zaplatenie 7.915,55 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 22.12.2021 do zaplatenia zastavil (IV. výrok) a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 96 % (V. výrok).
2/ V dôvodoch napadnutého rozsudku súd prvej inštancie zhrnul skutkové zdôvodnenie žaloby, ktoré žalobca vymedzil tak, že sa podanou žalobou domáha proti žalovanej zaplatenia sumy 159.203,87 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Uviedol, že dňa 30.08.2012 mu bolo pod Č.: G.-XXX-J.-ZA-XXXX vznesené obvinenie na tom skutkovom základe, že v presne nezistený deň v mesiaci jún 2012 sa stretol s poškodeným, ktorého pod hrozbou podpálenia motorového vozidla značky Audi A8 nútil zaplatiť 10.000,- eur, ak chce vrátiť uvedené motorové vozidlo. Uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.09.2012 bol vzatý do väzby s tým, že väzba začína plynúť 30.08.2012 o 9.15 hodine a bola vykonávaná v Ústave na výkon väzby v Ilave. Voči uzneseniu o vzatí do väzby podal žalobca sťažnosť spolu so žiadosťou o prepustenie z väzby, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07.09.2012 zamietnutá. Zamietnutá bola jeho v poradí druhá žiadosť o prepustenie z väzby. Napokon bol žalobca uznesením Krajského súdu v

Trenčíne zo dňa 6.11.2012, č. k. 2Tpo/51/2012-102 prepustený z väzby na slobodu, zároveň bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 0Tp/88/2012 a sp. zn. 0Tp/86/2012 zo dňa 24.10.2012. Dňa 15.08.2016 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza obžalobu pre skutok právne posúdený ako zločin vydierania a prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/115/2016-1825 zo dňa 29.01.2020, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/115/216-1848 zo dňa 05.05.2020 bol žalobca oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol ako obžalovaný stíhaný. Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 3To/48/2020-1873 zo dňa 18.11.2020 odvolanie prokurátora voči rozsudku zamietol ako nedôvodné. Titulom nezákonne vedeného trestného stíhania začatého vydaním nezákonného rozhodnutia (uznesenia o vznesení obvinenia), ktoré skončilo právoplatným oslobodením žalobcu spod obžaloby si žalobca uplatňuje škodu spočívajúcu v trovách obhajoby vo výške 1.288,32 eur a v náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch spolu vo výške 150.000,- eur. Žalobca si uplatňuje z titulu uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia PZ, ÚBOK v Trnave zo dňa 30.08.2012, Č.: G.-XXX/BOK-ZA-XXXX a na jeho základe vedeným trestným stíhaním nemajetkovú ujmu vyčíslenú na sumu 140.000 eur a z titulu uznesenia o vzatí do väzby Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.09.2012 č.k. 0Tp/69/2012-26 a s ním súvisiacim výkonom väzby sumu 10.000 eur.

3/ Pokiaľ ide o ďalší v žalobe uplatnený nárok vo výške 7.915,55 eur, podľa odôvodnenia napadnutého prvoinštančného rozsudku ide o nárok, ktorý žalobca odôvodnil tým, že dňa 30.08.2012 došlo k zaisteniu jeho motorového vozidla značky Audi od osoby S. I.. Vozidlo však bolo ponechané v úschove s odôvodnením, že si naň uplatnil nárok aj poškodený W. X.. Nárok, ktorý si žalobca voči štátu uplatňuje spočíva v náhrade majetkovej škody 7.915,55 eur, ktorá mu mala vzniknúť na osobnom motorovom vozidle.

4/ Súd prvej inštancie ďalej v dôvodoch svojho rozhodnutia zhrnul procesnú obranu žalovanej, v rámci ktorej potvrdila, že uznesením Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite v Trnave zo dňa 30.08.2012, Č.: G.-XXX/BOK-ZA-XXXX, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie a uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.09.2012, č. k. 0Tp/69/2012-26 o vzatí do väzby, došlo k zásahu do žalobcových práv. Za uvedený zásah sa mu v oznámení o výsledku predbežného prerokovania ospravedlnila, avšak nepristúpila k úhrade majetkovej škody, nakoľko žalobca nepreukázal jej vznik, ani k náhrade nemajetkovej ujmy, pretože neboli splnené podmienky pre priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme, keď konštatovanie porušenia práv spolu s poskytnutým ospravedlnením považovala za dostatočné. Pokiaľ išlo o majetkovú škodu bližšie rozviedla, že z príloh k žalobe síce vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu sa jednotlivých úkonov rozpísaných v žalobe zúčastnila (s výnimkou jedného úkonu), a že za poskytnuté služby jej bola poskytnutá paušálna odmena vo výške 1.500 eur, avšak, ako to vyplýva z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 08.10.2012, odmenu za realizované právne služby uhradila O. Š., sestra žalobcu. Podľa ustálenej judikatúry sa škodou chápe ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je možné ju objektívne vyjadriť v peniazoch. V tomto kontexte potom dodala, že žalobcom predložené doklady nepreukazujú jej vznik v podobe trov právneho zastúpenia na strane žalobcu a to z dôvodu ich úhrady sestrou žalobcu, žalobca teda nepredložil relevantný doklad, ktorým by preukázal reálny vznik škody v jeho majetkovej sfére. Namietala tiež, že pri prípadnej náhrade trov právneho zastúpenia je potrebné skúmať aj účelnosť vyčíslených úkonov právnej služby, za ktoré by obhajcovi mohla prináležať náhrada. Namietala, že za úkon právnej služby sa nepovažuje žiadosť o vrátenie veci a rovnako tiež namietala účelnosť tohto úkonu. Poukázala na ust. § 14 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, podľa ktorej je možné priznať iba odmenu vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, čo sa vzťahuje minimálne k úkonu zo dňa 16.10.2012, dňa 24.10.2012 a dňa 25.10.2012. Naviac namietala aj účasť právnej zástupkyne na výsluchu svedkyne R. J. dňa 07.11.2012 argumentujúc, že jej účasť nevyplýva zo žiadnych listinných dôkazov. Z osvedčenia o evidencii vozidla R.: L. XXX, ktoré je prílohou žaloby vyplýva, že dátumom prvej evidencie predmetného vozidla je deň 04.11.2014, zatiaľ čo úkon právnej služby, na ktorý sa mala právna zástupkyňa žalobcu dopraviť daným vozidlom sa uskutočnil dňa 06.11.2012 z čoho vyplýva, že týmto osobným motorovým vozidlom nemohla byť zabezpečená účasť právnej zástupkyne žalobcu na výsluchu. K náhrade majetkovej škody, ktorá mala vzniknúť na osobnom motorovom vozidle vo výške 7.915,55 eur namietala, že žalobca nepreukázal vlastnícke právo vo vzťahu k vozidlu, cenová ponuka na realizáciu servisných prác, ktorá tvorí prílohu žaloby a od ktorej žalobca odvodzuje výšku majetkovej škody, bola vystavená pre spoločnosť ROLSSON s.r.o., k výmazu ktorej došlo už dňa 06.10.2016, pričom jej jediným spoločníkom a konateľom bola osoba, ktorá vystupovala v pozícií poškodeného v trestnom konaní. Keďže vlastnícke právo žalobcu k motorovému vozidlu je sporné, nemožno ustáliť, či mu vôbec mohla vzniknúť akákoľvek škoda. V tejto spojitosti žalovaná uviedla, že v rozsudku Okresného

súdu Topoľčany zo dňa 19.02.2014 sp. zn. 5C/210/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 11.06.2015 sp. zn. 7Co 262/2014 súdy konštatovali, že navrhovateľ (žalobca), pokiaľ investoval do opravy predmetného vozidla, ide o investície do cudzej veci - motorového vozidla, ktorého majiteľom je W. X., od ktorého môže, po preukázaní výšky, vložené investície žiadať. Nebolo teda určené právoplatným rozhodnutím súdu, že žalobca je výlučným vlastníkom predmetného motorového vozidla, ani to že k realizácii týchto prác aj reálne došlo a že žalobca v skutočnosti sumu 7.915,55 eur na opravu motorového vozidla vynaložil. Pokiaľ išlo o uplatnenú nemajetkovú ujmu, žalovaná v rámci procesnej obrany bližšie rozviedla, že žalobca si uplatňuje z titulu uznesenia o vznesení obvinenia PPZ, ÚBOK v Trnave Č.E.: G.-XXX/BOK-ZA-XXXX zo dňa 30.08.2012 a s tým spojeným vedením trestného stíhania sumu 140.000 eur a z titulu uznesenia o vzatí do väzby Okresného súdu Prievidza sumu 10.000 eur a to s argumentom zásahu trestného stíhania a väzby do jeho osobnostných práv, rodinného a spoločenského života, medializácie trestného stíhania, straty dôvery, vážnosti a dôstojnosti u susedov a k zhoršeniu jeho psychického a fyzického zdravia. V tomto kontexte potom žalovaná namietala, že ňou poskytnuté ospravedlnenie a konštatovanie zásahu do práv žalobcu v jej písomnom oznámení o výsledku predbežného prerokovania náhrady škody považuje za postačujúce. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnostnej sféry došlo, pričom nie je možné priznávať neprimerané sumy. Aj tu platí povinnosť preukázania vzniku nemajetkovej ujmy a preto ani samotná existencia nezákonného rozhodnutia nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na jej náhradu. Na podporu svojej argumentácie žalovaná poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/15/2012 zo dňa 30.09.2013, sp. zn. 3Cdo 19/2018 zo dňa 24.07.2018 alebo na uznesenie zo dňa 20.06.2019 sp. zn. 3Cdo/25/2019, ktoré všetky zhodne odkazujú na zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi ako aplikačný základ pri určovaní výšky odškodnenia. Aj podľa rozhodovania ESĽP by priznaná finančná náhrada nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám, napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť, ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami Karhuvaara Iltalehti v. Fínsko. Pri porovnaní žalobcom uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy s inými hmotnoprávnymi predpismi o odškodňovaní, je potrebné prihliadať na to, že za najzávažnejší následok trestného činu (smrť) umožňuje zákon č. 274/2017 Z.z. priznať maximálne odškodnenie vo výške päťdesiatnásobku minimálnej mzdy, čo by v prípade žalobcu predstavovalo sumu 29.00 eur (580 eur minimálna mzda za rok 2020, kedy bol žalobca právoplatne oslobodený x 50). Pri určovaní primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy za zásah orgánu štátu ktorú by bolo možné považovať za rozumnú a spravodlivú, je zároveň potrebné vziať do úvahy nielen samotné limity odškodňovania, ale uvedomiť si aj to, že tieto limity majú byť viazané na najextrémnejšie prípady zlyhania štátu s najzávažnejšími dôsledkami na poškodeného. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na trestnú minulosť žalobcu, ktorý sa podľa odpisu z registra trestov nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 22 rokov za spáchanie vydieračského únosu v zmysle § 186 TZ, pričom celkovo má žalobca v registri trestov 3 záznamy za rôznorodú trestnú činnosť. Za zmienku stojí aj tá skutočnosť, že žalobca bol Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Ilava hodnotený negatívne. Už v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia PPZ, UBOK v Trnave zo dňa 30.08.2012 bolo voči žalobcovi vedené iné trestné stíhanie, ktoré sa nakoniec aj skončilo právoplatným odsúdením žalobcu, pričom zároveň pred vzatím žalobcu do väzby bol žalobca vo výkone väzby v inej trestnej veci, z ktorej bol prepustený iba v krátkom časovom slede, z čoho podľa žalovanej vyplýva, že ujma, ktorá mu mala vzniknúť práve predmetným trestným stíhaním a výkonom väzby v danej veci je neurčiteľná a nepreukázateľná, nakoľko nie je možné určiť, ktorým trestným stíhaním a výkonom väzby bolo žalobcovi zasiahnuté do jeho práva v ním popisovanom rozsahu. Podľa žalovanej žalobca nepreukázal zásah takej intenzity, ktorá by zakladala resp. odôvodňovala relutárnu náhradu za tvrdené zásahy do osobnostných práv v uplatnenom rozsahu. S ohľadom na žalobcom tvrdenú medializáciu prípadu žalovaná poukázala na to, že konanie médií nie je možné pričítať na jej zodpovednosť, keď v tomto prípade mal žalobca k dispozícii osobnostnú žalobu voči konkrétnemu médiu. Zodpovednosť žalovanej za ujmu spôsobenú medializáciou prípadu by bola daná len vtedy, ak by boli informácie médiám poskytované prostredníctvom zamestnancov žalovanej, čo sa ale nestalo. K uplatnenému úroku z omeškania žalovaná namietala, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je daná žiadnym existujúcim záväzkovým vzťahom, ale vzniká až na základe konštitutívneho rozsudku, v ktorom je určená výška i doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty na plnenie sa dlžník môže dostať do omeškania. Žalovaná v tomto smere upriamila pozornosť na rozsudok NS SR zo dňa 24.06.1998 sp. zn. 1Cdo/15/97 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod por. č. 45/2000 („Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splanenia sa dlžník dostáva do omeškania“),

a naň nadväzujúce rozhodnutie zo dňa 14.03.2012 sp. zn. 6Cdo/185/2011, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal otázkou omeškania s náhradou nemajetkovej ujmy s tým, že nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od v zbierke publikovaného záveru.
5/ Za tohto skutkového stavu, právne odkazujúc na § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP a § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 8 ods. 5 písm. c), § 16 ods. 2, § 17 ods. 1 a 3, § 17 ods. 4 (platného do 31.12.2012) a § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov súd prvej inštancie zhrnul, že žalobca sa domáha od žalovanej zaplatenia majetkovej a nemajetkovej škody v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia - uznesenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite v Trnave zo dňa 30.08.2012, Č.: G.-XXX/BOK-ZA- XXXX a rozhodnutím o väzbe - uznesenia Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.09.2012, č.k. 0Tp/69/2012-26, s následným výkonom väzby v trvaní 56 dní (správne 69 dní, keďže väzba trvala od 30.08.2012 do 06.11.2012, poznámka odvolacieho súdu). V dôsledku predmetných rozhodnutí v konaní, v ktorom bol žalobca neskôr rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 29.01.2020, č. k. 3T/115/2016-1825, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18.11.2020, č. k. 3To/48/2020-1873 právoplatným dňa 18.11.2020 oslobodený spod obžaloby, mu mala byť spôsobená majetková škoda a nemajetková ujma. Poukázal na to, že existencia predmetných rozhodnutí, ako ani priebeh trestného konania neboli sporné, keď sama žalovaná čiastočne uznala nárok žalobcu a konštatovala, že uznesením o vznesení obvinenia a rozhodnutím o väzbe došlo k zásahu do žalobcových práv, za čo sa žalobcovi ospravedlnila. V tejto súvislosti vysvetlil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu, tzv. zodpovednosť za výsledok. S odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Mcdo/15/2009 zo dňa 18.08.2010, publikované ako R 37/2014 potom vyhodnotil, že predpoklady zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie sú splnené.
6/ Pokiaľ išlo o jednotlivé, v žalobe uplatnené nároky, súd prvej inštancie ozrejmil, že žalobca na pojednávaní dňa 09.01.2024 vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 7.915,55 eur s prísl., z ktorého dôvodu so súhlasom žalovanej, právne odkazujúc na § 144 a § 145 ods. 2 CSP, v prvom výroku svojho rozhodnutia v tejto časti konanie zastavil. Predmetom sporu ostal nárok na náhradu škody pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 1.288,32 eur a náhrada nemajetkovej ujmy.
7/ Súd prvej inštancie bližšie rozviedol, že v prípade zodpovednosti štátu za škodu možno za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny. Poukázal na výpoveď svedkyne O. D., sestry žalobcu, ktorá uviedla, že jej žalobca kázal, aby išla vyplatiť advokátku, nakoľko žalobca mal u nej odložených 15.000,- eur, niečo mal usporené, niečo mu dal otec a advokátke vyplatila z jeho peňazí 1.500,- eur. Plnú moc advokátke na zastupovanie brata udelila ona, on bol vo výkone trestu. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že bol preukázaný vznik škody v majetkovej sfére žalobcu, a preto mu priznal náhradu za úkony právnej služby v zmysle vyhlášky, a síce:
• prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 08.10.2012,
á 86,96 eur, režijný paušál 7,63 eur,
• písomné podanie na súd, žiadosť o prepustenie z väzby, doplnenie, zo dňa
16.10.2012, v zmysle § 14 ods. 3 vyhlášky 1/2 základnej sadzby, á 43,46 eur, režijný paušál 7,63 eur,
• účasť na vyšetrovacích úkonoch, výsluch obvineného k jeho žiadostiam o prepustenie z väzby na slobodu dňa 24.10.2012, dve začaté hodiny, á 86,93 eur x 2, režijný paušál 7,63 eur
• písomné podanie na súd, odôvodnenie sťažnosti zo dňa 25.10.2012, v zmysle § 14 ods. 3 vyhlášky 1/2 základnej sadzby, á 43,46 eur, režijný paušál 7,63 eur,
• účasť na vyšetrovacích úkonoch, konfrontácia medzi obvineným a svedkom dňa 06.11.2012, dve začaté hodiny, á 86,93 eur x 2, režijný paušál 7,63 eur,
• účasť na vyšetrovacích úkonoch, konfrontácia medzi obvineným a svedkom C. J., dve začaté hodiny, á 86,93 eur x 2, režijný paušál 7,63 eur,
• písomné podanie na súd, á 92,63 eur, režijný paušál 8,04 eur,
• účasť na vyšetrovacích úkonoch, výsluch obvineného dňa 19.09.2014, dve začaté hodiny, á 92,63 eur x 2, režijný paušál 8,04 eur, t.j. spolu ide o sumu 1.035,39 eur. Žalobcovi priznal aj cestovné náhrady za cestu dňa 06.11.2012 Nitra - Trnava a späť - 2 x 47,6 km, t.j. 95,2 km x 0,183 eur, spolu 17,42 eur, náklady za pohonné hmoty 6,53 eur a strata času 3 polhodiny x 12,71 eur, spolu 62,08 eur. Zhrnul, že spolu náhrada účelne vynaložených trov predstavuje čiastku 1.097,47 eur.
8/ Ako neúčelne vynaložené a teda nedôvodné súd prvej inštancie vyhodnotil uplatnené úkony právnej služby označené ako písomné podanie na súd, zaslanie vyhlásenia svedka V., písomné podanie na súd,

predloženie čestných vyhlásení dňa 03.12.2012 a žiadosť o vrátenie veci zo dňa 08.01.2014, nakoľko ich nepovažoval za úkony právnej služby, na ktoré boli účelne vynaložené hotové výdavky v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ako ani za úkon právnej pomoci označený ako účasť na výsluchu R. J., pretože žalobca nepreukázal, že bol taký úkon uskutočnený.
9/ Ďalej súd prvej inštancie bližšie rozviedol, že žalobca si z titulu uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite v Trnave zo dňa 30.08.2012, Č.: G.-XXX/BOK-ZA-XXXX a s tým spojeným trestným stíhaním uplatnil aj nemajetkovú ujmu vo výške 140.000,- eur a z titulu uznesenia o vzatí do väzby Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.09.2012, č.k. 0Tp/69/2012-26 s následným výkonom väzby vo výške 10.000,- eur. Ustálil, že žalobca bol vzatý do väzby dňa 30.08.2012 a dňa 06.11.2012 prepustený na slobodu. S poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. platného do 31.12.2012, teda v čase kedy sa žalobca nachádzal vo väzbe, bola minimálna výška nemajetkovej ujmy v sume 1.807,80 eur (69 dní x 26,20 eur). Výška nemajetkovej ujmy ale nemôže byť vzhľadom na zmenu § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. od 01.01.2013 vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa zákona č. 215/2006 Z. z., neskôr nahradený zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov. Vysvetlil, že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadal na osobu žalobcu ako poškodeného a jeho doterajší život, pričom zohľadňoval aj skutočnosť, že žalobca od 29.07.2014 do súčasnosti vykonáva trest uložený mu Okresným súdom Nitra v inej trestnej veci. Žalobca sa podľa odpisu z registra trestov nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 22 rokov za spáchanie vydieračského únosu v zmysle § 186 Trestného zákona, pričom celkovo má v registri trestov tri záznamy za rôznorodú trestnú činnosť. Už v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite v Trnave zo dňa 30.8.2012, Č.E.: G.-XXX/BOK-ZA- XXXX bolo voči žalobcovi vedené iné trestné stíhanie, ktoré sa skončilo právoplatným odsúdením žalobcu, pričom zároveň pred vzatím žalobcu do väzby, bol žalobca vo výkone väzby v inej trestnej veci, z ktorej bol prepustený iba v krátkom časovom slede. Vzniknutá ujma žalobcu je preto podľa prvoinštančného súdu ťažko určiteľná a preukázateľná, nakoľko je veľmi ťažké odlíšiť, ktorým trestným stíhaním a výkonom väzby a ako konkrétne bolo žalobcovi zasiahnuté do jeho práv. Poukázal na to, že žalobca sa k závažnosti vzniknutej ujmy a závažnosti následkov v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení vyjadroval iba v žalobe a to v zmysle, že nemohol užívať motorové vozidlo, boli negatívne ovplyvňované jeho rodinné vzťahy, spoločenské kontakty, bolo poškodzované jeho meno, ktoré bolo prepierané médiami a bol medializovaný ako vinník. Žalobca však neprodukoval, nenavrhoval a ani neboli vykonané v spore žiadne dôkazy na preukázanie týchto tvrdení, hoci dôkazné bremeno v spore zaťažuje práve žalobcu. V spore nebolo preukázané, akým konkrétnym spôsobom sa vedenie trestného stíhania odrazilo na súkromnom živote žalobcu, ani sám žalobca dopad trestného stíhania do osobného života v žalobe nešpecifikoval. Ani v spore vypočutá svedkyňa, jeho sestra, sa k jeho osobnému životu nevyjadrovala. V spore nebolo preukázané ani to, že žalobca bol vlastníkom predmetného motorového vozidla, čo v konečnom dôsledku viedlo ku späťvzatiu žaloby v časti o náhradu škody na motorovom vozidle, preto nie je pravdou, že žalobca nemohol užívať predmet svojho vlastníctva. V žalobe tvrdil, že mu policajti bezdôvodne zastrelili psa, ale v spore svoje tvrdenie ničím nepreukázal, ani medializovanie jeho kauzy z vykonaného dokazovania nevyplýva. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že nemajetková ujma vo výške 2.000,- eur je dostačujúca a zodpovedajúca všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti, keď aj Ústavný súd SR nepovažoval za neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1.000,- eur za mesiac jej trvania. Dodal, že celková dĺžka trestného konania nebola rozhodujúcim faktorom pre úvahy o výške nemajetkovej ujmy, nakoľko prebiehalo ďalšie trestné konanie, ktoré bolo ukončené právoplatným odsúdením žalobcu a výkonom trestu odňatia slobody.
10/ Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj úroky z omeškania od 22.12.2021 do zaplatenia vo výške 5 % ročne zo sumy 1.097,47 eur v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, keď nebolo sporné, že žalovanej bola doručená žiadosť dňa 18.06.2021, pričom žalovanej odpoveď o výsledku predbežného prerokovania nároku bola žalobcovi doručená dňa 21.12.2021. V časti úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy žalobu zamietol s odôvodnením, že povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím tejto doby sa žalovaná dostáva do omeškania.
11/ O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 262 CSP. Skonštatoval, že žalobca v časti náhrady škody na motorovom vozidle späťvzatím procesne spôsobil zastavenie konania, a preto bol v tejto časti neúspešný, aj v časti prevyšujúcej 1.035.39 eur za náhradu trov právneho zastúpenia, keď žaloval 1.288,32 eur, ako aj v náhrade nemajetkovej ujmy prevyšujúcej

čiastku 2.000,- eur, keď žalobca požadoval zaplatenie 150.000,- eur. Vyhodnotil teda, že úspech žalobcu bol 2 %, úspech žalovanej 98 %, preto zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 96 %. 12/ Proti tomuto rozhodnutiu v rozsahu I., II. a v súvisiacom výroku o trovách konania podala včas odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Odvolaciemu súdu navrhla, aby napadnutý rozsudok v odvolaním napadnutých vyhovujúcich výrokoch a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Argumentovala tým, že žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal vznik majetkovej škody, nakoľko ním predložené doklady a výsluch jeho sestry nepreukazujú vznik škody v podobe trov právneho zastupovania na strane žalobcu. Mala za to, že výpoveď svedkyne o tom, že finančné prostriedky použité na úhradu trov obhajoby patrili žalobcovi je účelová a tendenčná. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa nevysporiadal s dôveryhodnosťou tejto výpovede, ako ani so skutočnosťou, prečo by mal žalobca u svojej sestry odložené peniaze vo výške 15.000,- eur v hotovosti. Ďalej tvrdila, že nesprávna je aj výsledná suma náhrady trov obhajoby, keď sčítaním jednotlivých sadzieb tarifnej odmeny a režijných paušálov predstavuje sumu 1.035,21 eur a nie sumu vo výške 1.035,39 eur. Poukázala ďalej na to, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu za 11 úkonov právnej služby, avšak prvoinštančný súd mu nepriznal nárok na náhradu za 3 úkony, ktoré neboli úkonmi právnej služby a za 1 úkon, ktorý bol nepreukázaný. Napokon však celkovo súd prvej inštancie žalobcovi priznal nárok na náhradu až za 8 úkonov právnej služby. Z porovnania uplatnených a priznaných trov je zjavné, že týmto tzv. neexistujúcim úkonom, za ktorý súd priznal žalobcovi nárok je predposledný úkon z vyčíslenia prezentovaného súdom „písomné podanie na súd, 92,63 eur, režijný paušál 8,04 eur “, ktorý podľa domnienky žalovanej predstavuje „vyčíslený úkon právnej služby žiadosť o vrátenie“, za ktorý však v zmysle bodu 32. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie náhradu škody nepriznal. Zjednodušene povedané, pri uvedenom úkone právnej služby súd prvej inštancie náhradu priznal i nepriznal. Pokiaľ ide o úkon právnej služby zo dňa 08.10.2012 - príprava a prevzatie obhajoby žalovaná namietla, že súd prvej inštancie vychádzal pri výpočtovom základe zo sumy 86,96 eur, pričom správne mohla byť za tento úkon priznaná náhrada maximálne vo výške 86,93 eur. Vo vzťahu k úkonu zo dňa 24.10.2012 - výsluch obvineného k jeho žiadostiam o prepustenie z väzby namietla, že v zmysle § 14 ods. 3 písm. d) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb je možné za tento úkon priznať len odmenu vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny (43,46 eur x 2 úkony = 86,93 eur). Ďalej pri úkone zo dňa 06.11.2012 - konfrontácia medzi obvineným a svedkom C. J. namietala pochybenie súdu prvej inštancie, keď žalobcovi priznal dvojnásobok výpočtového základu, ako za každé začaté dve hodiny, aj napriek tomu, že tento úkon (aj podľa žaloby) trval iba od 13:30 do 15:00 (žalobca vo vyčíslení síce uvádza slovné spojenie „dve začaté hodiny“, avšak tento úkon zároveň vyčísluje ako 1 úkon právnej služby. Žalobcovi teda za tento úkon nemôže patriť dvojnásobok výpočtového základu tarifnej odmeny. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tomto smere v rozpore s § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov, pričom zároveň si žalobca uplatnil za tento úkon len náhradu vo výške 86,93 eur, preto súd prvej inštancie išiel nad rámec žaloby. Napokon vo vzťahu k úkonu zo dňa 19.09.2014 - výsluch obvineného bol žalobcovi priznaný dvojnásobok výpočtového základu, ako za každé začaté dve hodiny, a to napriek tomu, že tento úkon trval iba od 08:30 do 09:10, pričom žalobca si uplatnil za tento úkon len náhradu vo výške 92,63 eur. Súdu prvej inštancie ďalej vytkla, že sa vôbec nevysporiadal s jej argumentáciou ohľadom náhrad za cestovné, PHM a za stratu času. Z technického preukazu vyplýva, že dátumom prvej evidencie predmetného vozidla je deň 04.11.2014, zatiaľ čo úkon právnej služby, na ktorý sa mala právna zástupkyňa žalobcu dopraviť daným vozidlom, sa uskutočnil dňa 06.11.2012. Uvedeným osobným motorovým vozidlom preto nemohla byť zabezpečená účasť právnej zástupkyne na výsluchu dňa 06.11.2012. Žalovaná ďalej namietala aj priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj jej výšku. Nestotožnila sa s tým, že súd prvej inštancie na prejednávanú vec aplikoval § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 z dôvodu, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody výkonom väzby. Žalovaná mala za to, že žalobcovi vznikol tento nárok až dňa 18.11.2020, teda právoplatným oslobodením spod obžaloby, a preto je potrebné na prejednávanú vec aplikovať § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, čo malo potom za následok nesprávny záver súdu prvej inštancie o minimálnej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Ďalej argumentovala tým, že priznaná suma 2.000,- eur je neprimeraná a bola žalobcovi prisúdená bez akéhokoľvek dokazovania, naviac v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ako aj v zásade rozumného a spravodlivého usporiadania vzťahov a nezodpovedajúcemu zistenému skutkového stavu, keď priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby, pričom výšku náhrady je oprávnený ustáliť výlučne súd, a to s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnostnej sféry osoby došlo, pričom však nie je možné

priznávať neprimerané sumy. Mala za to, že konštatovanie porušenia práva a písomné ospravedlnenie žalobcovi je dostatočná a primeraná satisfakcia, ktorá zohľadňuje prezumované následky spojené s trestným stíhaním a výkonom väzby, a preto neexistuje právny a skutkový dôvod na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navyše aj výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy 2.000,- eur nie je podľa žalovanej primeraná v porovnaní s odškodnením za poškodenie zdravia alebo spôsobenie smrti a ani adekvátna, a to aj vzhľadom na to, že žalobca sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Spôsob vyčíslenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy ako aj samotná výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je neobjasnená, nepreskúmateľná, čím rozhodnutie nenapĺňa požiadavky úplného, presvedčivého a správneho odôvodnenia. Uzavrela, že napadnuté rozhodnutie je v tejto časti aj nepreskúmateľné, pretože z výsledkov dokazovania nevyplynula objektívna vedomosť o vzniku konkrétnej ujmy, jej závažnosti a takých následkoch, v súvislosti s trestným stíhaním ani vykonanou väzbou, ktoré neboli odškodnené už žalovanou dobrovoľne poskytnutým konštatovaním porušenia práv a ospravedlnením, a ktoré by boli hodné odškodnenia v peniazoch v sume 2.000,- eur.

13/ Žalobca vo vyjadrení k odvolanej argumentácii žalovanej uviedol, že svedkyňa O. Š. jednoznačne potvrdila, že peniaze, ktorými v hotovosti zaplatila za obžalobu žalobcu, patrili jemu, išlo o jeho úspory, ktoré mal odložené doma, čo je bežná vec. Poukázal na to, že spravidla za osobu zadržanú zaplatí odmenu obhajcovi blízka osoba. Vo vzťahu k úkonu obhajoby zo dňa 24.10.2012 uviedol, že predmetný úkon, výsluch k väzbe, sa nevykonáva ani na verejnom ani na neverejnom zasadnutí, a preto sa jedná o výsluch v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Napokon skonštatoval, že výška súdom prvej inštancie priznanej nemajetkovej ujmy je neprimerane nízka.

14/ K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že nie je bežnou vecou mať doma v hotovosti uloženú takú sumu peňazí. Poukázala na to, že kým svedkyňa vypovedala tak, že danou hotovosťou disponovala ona, tak žalobca v predmetnom vyjadrení tvrdí, že išlo o úspory, ktoré mal odložené doma. Uviedla potom, že súd prvej inštancie mal svedeckú výpoveď sestry žalovaného posudzovať vzhľadom na reputáciu svedka, schopnosť zmyslového vnímania a schopnosť vypovedať o tom, dopad výsledku sporu na záujem svedka, odbornosť svedka a jeho celkovú nezaujatosť, čo však prvoinštančný súd neurobil a dospel preto k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Pri namietanom úkone právnej služby zo dňa 24.10.2012 uviedla, že súd prvej inštancie mal aplikovať § 14 ods. 3 písm. d) vyhlášky MS SR č. 650/2004 Z. z.. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy len odkázala na svoju argumentáciu z podaného odvolania.

15/ K vyjadreniu žalovanej sa žalobca nevyjadril.

16/ Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu III. a V. výrok podal, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, včas odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Navrhol odvolaciemu súdu, aby mu priznal nemajetkovú ujmu na základe vlastnej úvahy vo vyššej sume než súd prvej inštancie a priznal mu zároveň tomu zodpovedajúci nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že v napadnutom rozsudku je dostatočne skutkovo a právne zdôvodnená otázka existencie samotného nároku žalobcu, resp. predpokladov zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, avšak samotná výška priznanej nemajetkovej ujmy je nedostatočná, nezodpovedajúca nielen skutkovým okolnostiam jeho prípadu, ale tiež primeranosti nemajetkovej ujmy podľa aktuálnej judikatúry vnútroštátnych a medzinárodných súdov. Nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že pri určovaní nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- eur prihliadal na osobu žalobcu ako poškodeného a jeho doterajší život, pričom zohľadňoval aj skutočnosť, že do súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody a má tri záznamy v registri trestov. Vyjadril názor, že týmto ho súd sekundárne trestá za trestné veci, ktoré neboli predmetom prejednania veci, a za ktoré mu bol v inom konaní už právoplatne uložený trest, pričom sa zároveň jedná o porušenie zásady ne bis in idem. Odkázal na obsah svojej žaloby, v ktorej argumentoval, že počas výkonu väzby vystupovali príslušníci ZVJS voči žalobcovi tvrdo a represívne, pri každom opustení cely musel absolvovať veľmi nepríjemnú osobnú prehliadku, rovnako tomu bolo aj pri návrate do cely, pravidelne tieto prehliadky zahŕňajú aj kontrolu telesných dutín. Nárok na teplú vodu mal len dvakrát do dňa aj to o množstve jedného hrnčeku, do spŕch mohol chodiť len dvakrát do týždňa, väzenské oblečenie mu vymieňali raz do týždňa a nie vždy bolo čisté, posteľnú bielizeň len jedenkrát za dva týždne, osobnú hygienu musel vykonávať aj v prítomnosti iných osôb na cele, a to len za 1 meter vysokým múrikom, ktorý oddeľoval toaletnú misu od zvyšku cely, a keďže bol v kolúznej väzbe, všetku prichádzajúcu a odchádzajúcu korešpondenciu mal zo strany vyšetrovateľa cenzurovanú, oneskorenú, pošta mu prišla až po dvoch mesiacoch. Tomuto všetkému bol vystavený počas celej doby trvania nezákonnej väzby. Počas domovej prehliadky mu kukláči bezdôvodne zastrelili psa, ktorý ich nejako neohrozoval, bol na lúke, pri výbehu koní a riadne uchytený na vodiacej reťazi, nemohol sa voľne pohybovať a teda nikoho nemohol ohrozovať. Všetky ďalšie súvisiace okolnosti väzby ako ponižovanie, vedenie v putách, kľačanie a pod. boli opísané v žalobe a neboli ničím v konaní

spochybňované. Žalobca dodal, že väzba predstavuje v našom právnom poriadku najzávažnejší zásah do základných ľudských práv a jej pravidlá vyplývajú nielen zo zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby, Poriadku výkonu väzby (vyhláška MS SR č. 473/2006 Z.z.) ale aj zverejnených ústavných poriadkov. Rovnako internetový odkaz, na ktorý žalobca poukázal vo svojej žalobe ohľadne medializácie P. I. prejednávaného prípadu, je dodnes funkčný, verejne prístupný a v konaní nebol spochybnený, preto nie je zrejmé, prečo naň súd neprihliadol a v odôvodnení nepadnutého rozsudku ho nejako neoznačil. Za absolútne neprijateľné považuje odôvodnenie rozsudku, ktoré poukazuje na jeho predošlé odsúdenia (ods. 39 odôvodnenia rozsudku), a to nielen z dôvodu, že tieto neboli predmetom prejednávanej veci, ale zároveň pre zásadu ne bis in idem. Opakovaná stigmatizácia za trestné činy, za ktoré si odsúdený svoj trest odpykal, je v rozpore nielen so všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými dohovormi, ale je predovšetkým samostatným zásahom do základných ľudský práv a slobôd. Pokiaľ teda súd prvej inštancie na jednej strane tvrdí, že to, že v jeho prípade došlo k nezákonným rozhodnutiam a má nárok na nemajetkovú ujmu zo strany štátu, nemôže zároveň poukazovať na iné konania, kde k takémuto zásahu nedošlo kde trest už splnil svoju represívnu funkciu. Záverom svojho odvolania žalobca poukázal na to, že z väzby bol prepustený po 56 dňoch a právoplatne oslobodený po 8 rokoch a 80 dňoch, teda po 3003 dňoch trvania trestného stíhania. Z tohto dôvodu suma 2.000,- eur, predstavujúca nemajetkovú ujmu, nie je dostačujúca a spravodlivá. Táto suma nielenže nezodpovedá trvaniu väzby a dlhotrvajúcemu trestnému stíhaniu, ale nezodpovedá ani primeranosti odškodňovania zo strany Ústavného súdu. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie ESĽP vo veci Móry a Benc proti Slovenskej republike z 22. januára 2019 pod č. 3912/15 a č. 7675/15, kde bol ESĽP toho názoru, že sťažovatelia v dôsledku 80 dní trvajúcej nezákonnej väzby museli utrpieť nemajetkovú ujmu, ktorú nemožno vyrovnať len samotným konštatovaním a preto ESĽP priznala každému zo sťažovateľov sumu 4.000 eur z titulu nemajetkovej ujmy spolu s akoukoľvek daňou, ktorá im môže byť vyrubená, a to napriek tomu že za predmetnú väzbu im už predtým Ústavný súd SR priznal každému 1.000 eur Nálezom I. ÚS 250/2014 -28 zo dňa 24.9.2014, t.j. každému sťažovateľovi bola za 80 dní trvajúcej nezákonnej väzby priznaná nemajetková ujma vo výške 5.000,- eur. Pokiaľ išlo o výrok o trovách konania, žalobca pre úplnosť uviedol, že tento napáda v súvislosti s odvolaním podaným čo do merita veci, keďže v ňom žiada zmeniť pomer úspechu žalobcu.

17/ K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadrila.

18/ Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal rozsudok v odvolaním napadnutých častiach, prejednal odvolanie žalovanej a odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné čiastočne potvrdiť a vo zvyšnej časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Obe odvolania totiž boli z časti dôvodné.

19/ Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je vyhovujúca, ako aj zamietajúca časť rozsudku súdu prvej inštancie, s výnimkou výroku č. IV, ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 7.915,55 eur zastavené a v časti zamietajúceho výroku týkajúceho sa majetkovej škody ako rozdielu medzi v žalobe uplatnenou sumou 1.288,32 eur a súdom prvej inštancie priznanou sumou 1.097,47 eur (ide o sumu 190,85 eur), keďže z odvolacieho návrhu žalobcu vyplýva, že nie je spokojný len s výškou priznanej nemajetkovej ujmy (vo vzťahu k nepriznanej časti majetkovej škody neuviedol žiadnu odvolaciu argumentáciu).

20/ Odvolací súd je názoru, že hoci v prípade žalobcu ide o recidivistu, táto okolnosť ho nediskvalifikuje z dôvodného uplatnenia nároku na náhradu majetkovej škody a rovnako tak nemajetkovej ujmy v relutárnej podobe. S poukazom na okolnosť, že bol nezákonne pozbavený osobnej slobody počas uvalenej kolúznej väzby v trvaní od 30.08.2012 (kedy mu bolo vznesené obvinenie za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. d/ TZ a pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1, 2 písm. c/ TZ) do 06.11.2012 (kedy bol z väzby najmä pre nečinnosť OČTK prepustený), t.j. väzba trvala celkom 69 dní, obžalovaný až po štyroch rokoch od vznesenia obvinenia (15.08.2016) a napokon dňa 18.11.2020 právoplatne oslobodený spod obžaloby (nebolo preukázané, že došlo ku spáchaniu skutku a že tento skutok spáchal obžalovaný), je uplatnený nárok na náhradu škody čo do právneho základu dôvodný.

21/ Odvolací súd sa stotožňuje so žalobcom, že poskytnuté ospravedlnenie zo strany žalovanej nemôže byť, za danej skutkovej situácie, postačujúce, a to primárne z dôvodu vzniku majetkovej škody v súvislosti s obhajobou žalobcu vo vyššie označenom trestnom konaní. Odvolací súd však nemá námietky v tom smere, že výška nemajetkového odškodnenia v peniazoch nemôže byť v prípade žalobcu v rovnakom rozsahu ako u bezúhonnej osoby, a to vzhľadom na zákonné kritéria na priznanie tejto formy odškodnenia upravené v §17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže sa zohľadňuje najmä osoba poškodeného; jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žil a pracoval; závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom

živote; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom živote. Výška odškodnenia závisí nielen od poskytnutých skutkových tvrdení, ktorá povinnosť je jednou zo základných procesných povinností strán v zmysle § 150 CSP, ale aj od kvality dôkazov, ktoré za účelom preukázania škodlivých následkov trestného stíhania a väzby žalobca v konaní produkuje. Pri určení konečnej výšky nemajetkového odškodnenia potom trestná minulosť žalobcu, ako aj okolnosť, že od roku 2014 je opäť vo výkone trestu odňatia slobody za závažný trestný čin, rovnako tak počet trestných stíhaní a ich prípadné prelínanie sa, musí byť vzatá v zreteľ. Pretože aj tieto sekundárne okolnosti ovplyvňujú celkový pohľad na osobu žalobcu a rovnako tak ovplyvňujú hodnotenie rozsahu dopadu tohto konkrétneho trestného konania (ktoré však, na rozdiel od ostatných, skončilo právoplatným oslobodením žalobcu spod obžaloby) na pracovný (ak nejaký bol) ale aj osobný (rodinný) a spoločenský život žalobcu. V tomto smere je odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie len veľmi striedme (pozri ods. 20 odôvodnenia) . 22/ Pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu žalovanej týkajúcu sa súdom prvej inštancie priznanej sumy 1.097,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 22.12.2021 eur do zaplatenia, súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia skonštatoval, že „mal v spore preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia, a preto žalobcovi patrí náhrada skutočnej škody, ktorá zahŕňa náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho obhajobou v predmetom konaní, keďže v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím došlo k zmenšeniu jeho majetkového stavu zaplatením trov právneho zastúpenia. Výpoveďou svedkyne, sestry žalobcu mal preukázané, že trovy právneho zastúpenia boli uhradené z finančných prostriedkov žalobcu, čím bol preukázaný vznik škody v majetkovej sfére žalobcu“. Do tohto momentu možno so súdom prvej inštancie bezvýhradne súhlasiť. Žalovaná vo vzťahu k tomuto nároku v odvolaní primárne namietala, že nebolo preukázané zmenšenie majetku na strane žalobcu, keďže zálohu na trovy advokáta vo výške 1.500 eur hradila obhajkyni sestra žalobcu O. Š.. S týmto argumentom sa odvolací súd nestotožňuje. Z obsahu spisu vyplýva, že O. Š. ako sestra obvineného (žalobcu) splnomocnila dňa 08.10.2012 v zmysle § 39 ods. 2 Trestného poriadku advokátku I.. W. B. na obhajobu v trestnej veci J. Š. nar. XX.XX.XXXX, obvineného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. d/ TZ a prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 217 ods. 1, 2 písm. c/ vednej na PPZ, Úrad boja proti organizovanej kriminalite pod Č.: G.-XXX/ BOK-ZA-XXXX (listinný dôkaz - Plnomocenstvo na čl. 34). V tom čase sa žalobca nachádzal v kolúznej a preventívnej väzbe v označenej trestnej veci, teda bol pozbavený osobnej slobody v najprísnejšom väzobnom režime a nemohol disponovať svojimi finančnými prostriedkami. Je preto celkom logické, že pokiaľ sestra O. Š.Á. v mene žalobcu uzavrela s obhajkyňou dohodu o plnej moci ako je vyššie zmienené, v mene žalobcu jej aj dňa 08.10.2012 uhradila zálohu na trovy obhajoby (príjmový pokladničný doklad na čl. 62), pretože v tom čase osobnej slobody pozbavený žalobca tak nemohol urobiť. Odvolací súd dáva do pozornosti žalovanej, že podľa § 39 ods. 2 Trestného poriadku, ak si obvinený nezvolí obhajcu sám a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť príbuzný v priamom rade, súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh alebo zúčastnená osoba. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú na žiadosť obvineného povinné obvinenému umožniť, aby v určenej lehote požiadal oprávnenú osobu, aby mu zvolila obhajcu vo vlastnom mene. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné o žiadosti obvineného bez meškania upovedomiť oprávnenú osobu. Z toho možno bez pochybností vyvodiť, aj oprávnenie takéhoto príbuzného v mene obvineného uhradiť obhajcovi preddavky na trovy, prípadne aj konečnú odmenu. Právny základ tohto nároku je preto bez akýchkoľvek pochybností daný. Žalobca totiž preukázal existenciu nezákonného rozhodnutia (v rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/115/2016-1825 zo dňa 29.01.2020 /viď čl. 21 súdneho spisu/ je nesprávne uvedený dátum narodenia obžalovaného, poznámka odvolacieho súdu), škodu spočívajúcu v uhradenej odmene obhajcovi a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou (výdavkami). Napriek tomu odvolací súd nemohol tento vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie potvrdiť. Žalovaná totiž dôvodne v odvolaní namietala zmätočnosť a nepreskúmateľnosť tejto časti priznaného nároku, a to najmä vo vzťahu k úkonu právnej pomoci uvedenom v bode 9. str. 8 žaloby: „písomné podanie na súd - žiadosť o vrátenie veci dňa 08.01.2014 (č.l. 860), § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky 100,67 eur (92,63 eur + 8,04 eur)“. Možno prisvedčiť žalovanej, že náhradu za tento úkon súd prvej inštancie na jednej strane žalobcovi podľa ods. 32 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia priznal ako: „písomné podanie na súd, á 92,63 eur, režijný paušál 8,04 eur“, na druhej strane - o jednu vetu nižšie - uviedol: „úkony právnej služby označené ako písomné podanie na súd, zaslanie vyhlásenia svedka V., rovnako ako písomné podanie na súd, predloženie čestných vyhlásení dňa 3.12.2012 a žiadosť o vrátenie veci zo dňa 8.1.2014, súd nepovažoval za úkony právnej služby, na ktoré boli účelne vynaložené hotové výdavky v zmysle ust. § 18 ods. 3 zákona“. Úvaha súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o tento nárok, nie je ani odvolaciemu súdu zrejmá. Žalovaný namietal aj nesprávnu aplikáciu vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Tu treba súdu prvej inštancie vytknúť, že vykonávací právny predpis a jeho konkrétne ustanovenia,

ktorými sa riadil pri rozhodovaní o tomto nároku v odôvodnení svojho rozhodnutia nezmienil. Nemožno teda nesúhlasiť so žalovanou, že v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie zmätočné a vzhľadom na absenciu právneho predpisu a jeho konkrétnych ustanovení, ktorým sa riadil pri svojich úvahách pri priznávaní náhrady za jednotlivé úkony právnej pomoci aj nekompletné a nepreskúmateľné. Z tohto dôvodu odvolací súd musel pristúpiť k jeho zrušeniu. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že žalobca nenavrhol pripojenie kompletného trestného/vyšetrovacieho spisu (za účinnosti OSP tak mohol urobiť súd aj z vlastnej iniciatívy), a preto je na ňom, aby súdu označil a predložil konkrétne listinné dôkazy z tohto trestného spisu, z ktorých bude možné bez všetkej pochybnosti vyvodiť charakter úkonu právnej pomoci a jeho trvanie. Povinnosťou vec prejednávajúceho súdu je následne posúdiť účelnosť týchto úkonov a tieto podradiť pod konkrétne ustanovenia vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. v príslušnom znení. (Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca vznik týchto trov preukazoval listinami na čl. 35 až 63 súdneho spisu, poznámka odvolacieho súdu).

23/ Pokiaľ ide o priznanú nemajetkovú ujmu, súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní o jej výške v peniazoch prihliadal na osobu žalobcu ako poškodeného a jeho doterajší život, pričom zohľadňoval aj skutočnosť, že žalobca od 29.07.2014 do súčasnosti (t.j. 08.02.2024), vykonáva trest uložený Okresným súdom Nitra v inej trestnej veci. Odkázal na procesnú obranu žalovanej, v rámci ktorej poukazovala na trestnú minulosť žalobcu, „ktorý sa podľa odpisu z registra trestov nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 22 rokov za spáchanie vydieračského únosu v zmysle § 186 TZ, pričom celkovo má v registri trestov tri záznamy za rôznorodú trestnú činnosť. Už v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia PPZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite v Trnave zo dňa 30.08.2012, Č.: G.-XXX/BOK-ZA-XXXX bolo voči nemu vedené iné trestné stíhanie, ktoré sa skončilo právoplatným odsúdením, pričom zároveň pred vzatím do väzby, bol žalobca vo výkone väzby v inej trestnej veci, z ktorej bol prepustený iba v krátkom časovom slede. Aj súd je toho názoru, že ujma, ktorá mu mala vzniknúť práve predmetným trestným stíhaním a výkonom väzby v danej veci je ťažko určiteľná a preukázateľná, nakoľko je veľmi ťažké odlíšiť, ktorým trestným stíhaním a výkonom väzby a ako konkrétne bolo žalobcovi zasiahnuté do jeho práva spôsobom ako minimalisticky opisuje v žalobe“. Dodal, že k závažnosti vzniknutej ujmy, závažnosti následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote a závažnosti následkov, ktoré vznikli v spoločenskom uplatnení sa žalobca vyjadroval iba v žalobe v tom zmysle, že nemohol užívať predmet svojho vlastníctva - motorové vozidlo, boli negatívne ovplyvňované jeho rodinné vzťahy, spoločenské kontakty a bolo poškodzované jeho meno, ktoré bolo prepierané médiami, kde bol medializovaný ako vinník. Žalobca však neprodukoval, nenavrhol a ani neboli vykonané v spore žiadne dôkazy na preukázanie týchto tvrdení, hoci dôkazné bremeno v spore zaťažuje práve žalobcu. V spore nebolo preukázané, akým konkrétnym spôsobom sa vedenie trestného stíhania odrazilo na súkromnom živote žalobcu. Súd prvej inštancie dodal, že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol na dĺžku trvania väzby, ale aj na celú dĺžku trvania trestného konania, zároveň však s ohľadom na fakt, že súbežne bežalo iné trestné konanie, pričom žalobca bol počas trestného stíhania vo výkone trestu odňatia slobody pre inú trestnú činnosť, pričom skutok pre ktorý bolo vedené toto trestné stíhanie bol právne posúdený ako zločin vydierania a prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla. Aj s ohľadom na skutočnosť, že žalobca riadnym spôsobom nepreukazoval ním tvrdenú skutočnosť, dospel k záveru, že nemajetková ujma vo výške 2.000 eur je v prejednávanom prípade dostačujúca a zodpovedajúca všeobecnej predstave o spravodlivosti a slušnosti. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR v citovanom rozhodnutí (ktoré však súd prvej inštancie bližšie neozrejmil, poznámka odvolacieho súdu), a na rozhodovaciu prax všeobecných súdov ČR, konkrétne rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/2357/2010 zo dňa 11.01.2012, ako aj v ňom uvedenú komparáciu rozhodovacej praxe ESĽP a súdov iných európskych štátov, nepovažoval za neprimerané odškodnenie väzby vo výške 1.000 eur za mesiac jej trvania. Dodal, že celková dĺžka trestného konania nebola rozhodujúcim faktorom pre úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy, nakoľko prebiehalo ďalšie trestné konanie, ktoré bolo ukončené právoplatným odsúdením žalobcu a výkonom trestu odňatia slobody, preto považoval sumu 2.000 eur za dostatočnú na odškodnenie nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca v súvislosti s dotknutými nezákonnými rozhodnutiami utrpel a vo zvyšku žalobu zamietol.

24/ Odvolací súd je názoru, že hoci v prípade žalobcu ide o osobu recidivistu, táto okolnosť ho nediskvalifikuje z úspešného uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a to aj v relutárnej podobe. Podľa Uznesenia NS SR z 27.08.2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019, každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda je aj spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že od začiatku bolo nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú

uznesením o vznesení obvinenia. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť, preukázať výšku škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu táto škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou/ujmou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácií má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia jednotlivých okolností prípadu“ (rovnako tak pozri Uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/135/2018 z 19.12.2019). Tu odvolací súd akcentuje, že žalobca bol nezákonne pozbavený osobnej slobody v rámci kolúznej väzby od 30.08.2012 do 06.11.2012, t.j. 69 dní v najprísnejšom režime bez kontaktu s rodinnými príslušníkmi a dňa 18.11.2020 bol právoplatne oslobodený spod obžaloby. Z tohto dôvodu je podľa názoru odvolacieho súdu súdom prvej inštancie priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur za samotné väzobné stíhanie žalobcu opodstatnená a primeraná, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti posúdil ako vecne správny. Čas vo väzbe totiž žalobca mohol stráviť na slobode, keďže nebolo preukázané, že by mu v danom čase hrozila iná väzba, za inú trestnú činnosť, pričom je nepochybné, že osobná sloboda má „nevyčísliteľnú“ hodnotu. Súdna prax vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu vytvorila postupne stabilizujúce sa kritéria určenia výšky náhrady (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti), vo vzťahu k rozhodovaniu o výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie určuje kritéria odškodnenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Tieto kritéria zákon určuje len demonštratívne a neprikazuje súdu posudzovať ich v prejednávanej veci súbežne. Len pre porovnanie, v právnej veci vedenej na bývalom Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. B1-9C/106/2015 (v spojení s Uznesením NS SR sp. zn. 4Cdo/74/2024), bola za 10 dní trvajúcu kolúznu väzbu advokáta vykonanú v roku 2010 priznaná peňažná satisfakcia vo výške 1.300 eur. Odvolací súd poukazuje aj na širokú komparáciu rozhodovacej praxe ESĽP v judikáte uverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk NS ČR pod č. R 52/2012, z ktorej vyplýva primerané odškodnenie väzby vo výške 1.000 eur za mesiac jej trvania. Odvolací súd si na tomto mieste dovoľuje citovať už súdom prvej inštancie zmienený Rozsudok NS ČR zo dňa 11.01.2012 sp. zn. 30Cdo 2357/2010: „Z tohoto důvodu považuje Nejvyšší soud za nezbytné vymezit některá kritéria, která jsou při úvaze o formě a výši odškodnění při aplikaci čl. 5 odst. 5 Úmluvy relevantní, jakož i vyjádřit se rámcově a obecně k výši peněžní náhrady za nemateriální újmu způsobenou nezákonným omezením osobní svobody ze strany státu. Co se týče relevantních kritérií, tu je možno vyjít z výše uvedeného rozhodnutí ESLP ve věci Shilyayev, tak jako i ze zpráv některých signatářských států Úmluvy, a dovodit, že těmi základními zpravidla jsou:- povaha trestní věci, - celková délka omezení osobní svobody, - následky v osobní sféře poškozené osoby. Povahu trestní věci je možno interpretovat zejména jako typovou závažnost trestného činu, pro který byla osoba poškozená stíhána a ve spojení s tím vazebně držena. Ohledně kritéria celkové délky omezení osobní svobody (trvání vazby) vychází Nejvyšší soud z toho, že časové okolnosti vazby jsou objektivně vyjádřitelným kritériem pro posouzení celkové výše odškodnění. Pro účely odůvodnění výše poskytnutého odškodnění je zjevně vhodné - podobně jako ve většině evropských států - vycházet ze sazby stanovené za jeden den výkonu vazby. Judikatura ESLP však neskýtá žádné pevné vodítko a ani referenční rámec co do výše peněžního odškodnění. Nejvyšší soud proto, vycházeje z úrovně odškodnění jednotlivých evropských států (viz výše), jakož i ze životní úrovně v České republice, dospívá k závěru, že adekvátním odškodněním je částka v rozmezí 500,- Kč (cca 20,70 eur, poznámka odvolacieho súdu) až 1.500,- Kč (cca 62,50 eur, poznámka odvolacieho súdu) za jeden den trvání vazby, v jejímž rámci soud promítne jiné, zde uvedené a popřípadě neuvedené okolnosti svého posuzování. K tomuto rozmezí je však nutno přistupovat pouze jako k orientačnímu s tím, že podléhá toliko úvaze soudu v konkrétním případě, k jaké částce dospěje. Nejvyšší soud ji na tomto místě uvádí jen z důvodů zabránění extrémnímu poskytování zcela zjevně neodůvodnitelně nepřiměřeně nízkých či naopak zcela zjevně nepřiměřeně vysokých odškodnění. V konkrétním případě je nadto třeba posoudit, jak závažně působí držení poškozené osoby ve vazbě z hlediska plynutí času. Neoprávněná (nezákonná) vazba může totiž působit jinak bezprostředně po jejím uvalení (kdy u zadržené osoby dochází k prvotnímu šoku ze zatčení; jedná se zpravidla o nejintenzivněji pociťované období, kdy jsou náhle narušeny téměř veškeré složky každodenního života) a jinak při jejím delším plynutí. Trvání vazby jen po několik dnů může působit stejně intenzivně jako vazba trvající několik týdnů. Z tohoto důvodu má Nejvyšší soud za to, že první dny vazby by měly být odškodňovány vyšší částkou než dny případně následující (viz výše příklad Norska či mutatis mutandis Švédska). S tím souvisí i to, že i když je vazba omezena jen na několik dní, může újma takto vzniklá (např. dosud bezúhonné osobě) být mnohem intenzivnější, než v jiném případě vazba trvající několik týdnů či měsíců (např. osobě v jiných případech trestním odsouzením kvalifikované jako recidivující); to je však odvislé od okolností konkrétního případu. Při hodnocení následků neoprávněného držení ve vazbě v osobní sféře poškozené osoby je nutno

vycházet z toho, že samotné držení ve vazbě má z povahy věci negativní dopady do svobody pohybu či do práva na soukromí a že v tomto ohledu výkon vazby sám o sobě působí újmu na základních právech, svobodách a důstojnosti dotčené osoby. Dále působí stres, nejistotu, úzkost a pod. Navíc je třeba přihlédnout k dalším individuálním okolnostem jednotlivého případu, jakými mohou být životní podmínky ve vazební věznici, možnost kontaktu poškozené osoby s rodinnými příslušníky a s okolím, s tím související porušení práva na rodinný život atd. Popřípadě je třeba zabývat se též dopadem uvalení vazby do profesního života jedince, do jeho společenské pověsti a cti; v tomto ohledu může být popřípadě relevantní i skutečnost, že informace o zatčení a vzetí do vazby a za jakých okolností byla šířena."
25/ Pokiaľ ide o odškodnenie za samotné trestné stíhanie, odvolací súd len pre úplnosť opätovne odkazuje na rozhodovaciu prax ESĽP, ktorá v súvislosti s vedením trestného stíhania a jeho neprimeranej dĺžky nemajetkovú ujmu spája s úzkosťou, obtiažmi, neistotu atď (napr. rozsudok Veľkého senátu ESĽP zo dňa 06.04.2000 vo veci Comingersoll S.A. proti Portugalsku). V prejednávanom prípade dĺžka trestného stíhania žalobcu trvala 8 rokov, pričom z výsledku trestného konania nemožno vyvodiť, že by si žalobca vznesenie obvinenia privodil sám, preto pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výšky je potrebné zohľadniť aj dôvod oslobodenia žalobcu spod obžaloby. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na názor Najvyššieho súdu Českej republiky: „Nemajetková újma spočívající zejména ve stavu nejistoty ohledně výsledku řízení je psychickou kategorií, jejíž hloubka a rozsah jsou co by rozhodné skutečnosti obtížně prokazovatelné, a proto se v určitém základním rozsahu předpokládají. Žalobce proto nemusí prokazovat psychologickými či psychiatrickými posudky, že u něj došlo k psychické újmě v důsledku nepřiměřeně dlouhého řízení. Takové důkazní prostředky by mohl navrhnout v případě, že by tvrdil újmu závažnějšího rozsahu, jinými slovy tvrdil by něco, co nebývá obvyklým následkem nepřiměřené délky řízení, a je tedy třeba, aby existence tvrzeného následku jakož i příčinná souvislost mezi tímto následkem a porušením práva na přiměřenou délku řízení (kauzální nexus) byly postaveny najisto" (uznesenie NS ČR sp. zn. 30 Cdo 3007/2010 z 31.08.2011).
26/ Ako už bolo vyššie spomenuté, rozhodnutie súdu prvej inštancie je pokiaľ ide o jeho úvahy o výške priznávanej nemajetkovej ujmy strohé, nie dostatočne odôvodnené, bez dostatočného popísania konkrétnych skutkových okolnosti prejednávanej veci. Kritéria, ktoré vzal súd prvej inštancie pri rozhodovaní do úvahy, nie sú pre ich všeobecnosť z odôvodnenia jeho rozhodnutia zrejmé. Zo skutkového zistenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody za inú trestnú činnosť v júli roku 2014, napriek tomu súd prvej inštancie neozrejmil, akými kritériami sa riadil vo svojich úvahách v súvislosti s odškodnením žalobcu za obdobie rokov 2012 až 2014, teda v období, kedy bol na slobode. Súd prvej inštancie v rozsudku poukazuje na obsah žaloby, ktorú považuje za nedostatočnú z pohľadu poskytnutých skutkových tvrdení a produkovaných dôkazov. Žalobcu však nevyzval na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP), nevypočul ho, a to ani formou dožiadania. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že výšku konkrétnej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne matematicky stanoviť, nie je možné ani mechanicky (automaticky) prevziať peňažné sumy priznávané rozhodnutiami súdov ako odškodnenie nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, nakoľko nejde o paušálne peňažné sumy. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy stanovuje súd v každom jednotlivom prípade na základe voľnej úvahy a je tak výsledkom individuálneho posúdenia všetkých konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu s tým, že konečná výška musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami. Vždy je potrebné mať na zreteli prvoradú satisfakčnú funkciu priznávanej peňažnej čiastky, ktorej cieľom je zabezpečiť primerané zmiernenie a vyváženie vzniknutej nemajetkovej ujmy (v opačnom prípade by neprimeraná výška odškodnenia vo svojich dôsledkoch viedla k bezdôvodnému obohacovaniu). Výška súdom priznanej nemajetkovej ujmy musí byť odrazom závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k jej vzniku došlo. Ústavný súd SR v náleze z 24.01.2017 sp. zn. III. ÚS 754/2016 v súvislosti so zákonnými kritériami na určenie výšky priznanej nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. uviedol, že je potrebné zohľadniť povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodeného, ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň trvania väzby alebo vedenia trestného stíhania pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxi súdov iných štátov, či ESLP, a to najmä s ohľadom na odlišnosti životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a danom mieste.

27/ Je nepochybné (bez potreby hlbšieho dokazovania), že trestné stíhanie predstavovalo zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol vystavovaný počas osemročného trestného stíhania vyšetrovacím úkonom orgánov činných v trestnom konaní (výsluchy, konfrontácie s poškodeným), ako aj nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní (konštatovanú najmä počas výkonu väzby). Negatívne následky spojené s trestným stíhaním by tak pociťoval ako závažnú ujmu každý na jeho mieste a v jeho postavení (žalobcovi hrozil pomerne vysoký trest odňatia slobody pre skutok, za ktorý bol obvinený a obžalovaný, hoci nie tak vysoký, za aký si aktuálne odpykáva trest odňatia slobody v trvaní 22 rokov).
28/ Z hľadiska primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú smerodajným vodítkom aj rozhodnutia súdov v iných skutkovo porovnateľných veciach, nakoľko výška priznaného peňažného zadosťučinenia v obdobných prípadoch by sa nemala výrazne odlišovať (i keď v rozhodovacej praxi je veľmi náročné vykonať porovnanie rozhodnutí, týkajúcich sa nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nezákonného trestného stíhania pre rovnaký resp. porovnateľný trestný čin ako v prejednávanej veci). Určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy konkrétnou sumou je vždy závislé od výsledku posúdenia takých individuálnych, jedinečných okolností každej prerokovávanej veci, ktoré sú spravidla neopakovateľné a nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Peňažná náhrada musí byť výsledkom aplikácie zodpovedajúcej právnej úpravy na konkrétny skutkový stav zistený v každom individuálnom prípade vykonaným dokazovaním. Výška priznanej náhrady tak musí byť objektivizovaná výsledkami vykonaného dokazovania a v odôvodnení rozhodnutia racionálne vysvetlená so zreteľom na použitú právnu úpravu.
29/ Len pre úplnosť odvolací súd poukazuje na to, že sumu 620 eur mesačne nepovažoval ÚS SR za neprimeranú za odškodnenie 55 mesiacov trvajúceho trestného stíhania vo veci, v ktorej boli preukázané v súvislosti s trestným stíhaním negatívne následky v rodinnom živote poškodeného (rozpad rodiny a manželstva), v jeho zdravotnom stave (srdcový kolaps a PN) a v sťaženom pracovnom uplatnení (nález č.k. III. ÚS 754/2016-42). Odvolací súd príkladmo poukazuje aj na tieto rozhodnutia: NS SR rozhodnutím sp. zn. 7Cdo 81/2019 zastavil dovolacie konanie voči rozsudku odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma vo výške 3.000 eur (trestné stíhanie trvalo 21 mesiacov); NS SR rozhodnutím sp. zn. 3Cdo 11/2012 odmietol dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma vo výške 2.000 eur (trestné stíhanie trvalo takmer 3 roky); NS SR rozhodnutím sp. zn. 5Cdo/173/2015 odmietol dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu bola žalobcovi priznaná nemajetková ujma 1.813,76 eur (trestné stíhanie trvalo takmer 3,5 roka, čiastočne väzobne); Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 7Co98/2022 zo dňa 21.08.2024 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobkyni nemajetkovú ujmu 2.000 eur (trestné stíhanie žalobkyne trvalo 4 roky a bolo skončené oslobodením spod obžaloby); rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 30.1.2015, sp. zn. 5C/161/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.8.2016, sp.zn. 14Co/433/2015 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur (trestné stíhanie trvalo 6 rokov); rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 9.12.2015, sp. zn. 6C/131/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 16Co/63/2016 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.800 eur (trestné stíhanie trvalo 6 rokov); rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 8.2.2011, sp.zn. 8C/144/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.7.2011, sp. zn. 16Co/121/2011 súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur (trestné stíhanie trvalo 3 roky). Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že súdmi priznané náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného vedenia trestného stíhania sa pohybujú od cca 2.000 eur do cca 6.000 eur, v priemere približne od 500 eur do 1 000 eur za jeden rok trestného stíhania. Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 288/2017: „Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“
30/ Pre porovnanie odvolací súd poukazuje napr. aj na českú súdnu prax, v ktorej sa základná suma, z ktorej sa pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia vychádza, pohybuje v rozmedzí medzi 15.000 Kč až 20.000 Kč (cca 600 až 800 eur) za jeden rok trvania trestného stíhania (konania), t.j. 1.250 Kč až 1.667 Kč (cca 50 až 67 eur) za jeden mesiac. NS ČR súčasne považuje za potrebné zohľadniť aj to, že akékoľvek konanie vždy určitú dobu trvá. Bolo by preto nesprávne, ak by aj počiatočná doba konania (ktorú by bolo možné považovať ešte za primeranú) bola odškodňovaná v rovnakej výške ako doba túto primeranosť presahujúca. Pre vysporiadanie sa s touto problematikou tak NS ČR pokladá za rozumné, aby prvé dva roky konania (resp. prvých 24 mesiacov) boli ohodnotené sumou polovičnou, ako sú sumy uvedené vyššie; teda 15.000 Kč až 20.000 Kč za prvé dva roky konania spolu (za jeden rok potom 7.500

Kč až 10.000 Kč). Súd by teda mal pri stanovovaní sumy predstavujúcej primerané zadosťučinenie vždy prihliadnuť k celkovej dobe trvania trestného konania. Ak bolo navyše konanie extrémne dlhé, tzn. trvalo výrazne dlhšie, než by sa dalo vzhľadom na okolnosti daného prípadu očakávať, mala by sa priznaná čiastka za príslušný časový úsek blížiť k hornej hranici vyššie uvedených intervalov. Ako však konštatuje NS ČR, každý prípad je potrebné posudzovať individuálne a zohľadniť všetky okolnosti a špecifikám (pozri Stanovisko Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR zo dňa 13.04.2011, sp. zn. Cpjn 206/2010).

31/ Napokon odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, už ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít pokiaľ ide o dôvodnosť uplatnených úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy. V tomto kontexte poukazuje na Uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/339/2021 zo dňa 31.01.2022, ods. 24 až 30 (pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/257/2019, 4Cdo/48/2017).

32/ Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v ktorej žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 2.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil (výrok II.). V napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi z titulu náhrady trov obhajoby sumu 1.097,47 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.097,47 eur od 22.12.2021 do zaplatenia (I. výrok), ako aj v zamietajúcej časti, prevyšujúcej sumu 190,85 eur s úrokmi z omeškania 5 % ročne z tejto sumy (III. výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (V. výrok), rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm., b/ a c/ CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33/ Súd prvej inštancie, po vrátení spisu, opätovne rozhodne o žalobe na náhradu škody v ostávajúcej neprávoplatnej časti (ide o majetkovú škodu vo výške 1.097,47 eur s prísl. a uplatnenú nemajetkovú ujmu vo výške 148.000 eur s prísl.), zohľadniac, že doposiaľ priznaná výška nemajetkovej ujmy 2.000 eur je spravodlivá pokiaľ ide o nezákonnú väzbu žalobcu a teda aj konečná (odškodnenie žalobcu vo výške 2.000 eur bolo odvolacím súdom potvrdené). Primárne si vyžiada od žalobcu namietané nezákonné rozhodnutie - dotknuté uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 30.08.2012, ktoré nie je súčasťou spisu. Pokiaľ ide o majetkovú škodu, súd prvej inštancie v novom rozhodnutí odstráni zmätočnosť pri posudzovaní dôvodnosti tohto nároku, ktorý zároveň riadne právne a preskúmateľne odôvodní s odkazom na konkrétne ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Opätovne posúdi aj uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej škody, avšak už len za samotné trestné stíhanie žalobcu, zohľadniac pritom všetky vyššie popísané kritéria a odvolacím súdom zmienené rozhodnutia vydané v obdobných právnych veciach. Zohľadní aj to, že v prípade osoby žalobcu ide o recidivistu, a teda uvedená okolnosť musí byť pri posudzovaní spravodlivej výšky odškodnenia vzatá v zreteľ (bude zrejme potrebné výsledné odškodnenie určitým kľúčom k počtu prebiehajúcich trestných konaní výraznejšie znížiť, avšak z dôvodu recidívy nie úplne znegovať). Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania z nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie sa oboznámi s uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/339/2021, v intenciách ktorého bude ďalej postupovať. Odvolací súd dáva do pozornosti aj to, že limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nemožno aplikovať na prípady, keď uznesenie o začatí trestného stíhania/resp. uznesenie o vznesení obvinenia, bolo vydané predo dňom nadobudnutia jej účinnosti (t.j. vo vzťahu k § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. pred 1.1.2013), súdy touto viazané neboli. Súd prvej inštancie poskytne v dôvodoch svojho nového rozhodnutia jasné, právne korektné a zrozumiteľné vysvetlenie, na základe akých skutkových a právnych skutočností dospel k záveru o dôvodnosti/nedôvodnosti zvyšku žaloby z pohľadu príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. a vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ako aj ustálenej súdnej praxe. Napokon odvolací súd považuje za potrebné upozorniť aj žalobcu (resp. jeho právneho zástupcu), že uplatňovanie nereálneho až „scestného“ odškodnenia nemajetkovej ujmy z pohľadu jeho výšky (ako to je aj v tejto súdenej veci), môže byť sankcionované v podobe náhrady trov konania druhej strane sporu, hoci výška nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdy.

34/ Výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie o zaplatenie 7.915,55 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 22.12.2021 do zaplatenia (IV. výrok) nebol napadnutý odvolaním. Rovnako nebol napadnutý odvolaním III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu zamietnutia žalobcom uplatnenej majetkovej škody vo výške 190,85 eur (ako rozdielu medzi uplatnenou a súdom priznanou majetkovou škodou). Rozsudok súdu prvej inštancie v týchto častiach preto nadobudol právoplatnosť.

35/ V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

36/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).